

Година I

Бабадагъ, сряда, 22 август 1917 г.

Брой 25.

ЕДИНЪ БРОЙ
10 ст.

ВЪСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ЕДИНЪ БРОЙ
10 ст.

ИЗЛИЗА ПОНЕДЪЛНИКЪ, СРЪДА И ПЕТЪКЪ

Абонаментъ за България: 7 лв. шестмесечен; за странство: 14 лв. — Обявления: 15 ст. за кв. см. — Всичко що се отнася до в-ка се адресува: До дирекцията на в-к „Добруджа“ — Бабадагъ. Ръкописи назад не се връщатъ.

Траурниятъ денъ на Добруджа. — Ромънското варварство. — Нашиятъ печатъ за Добруджа. — Ръчътъ на Царя. — Ромънската статистика за Добруджа. — Царътъ за добруджанци. — „Българска Тулча“.

ПОЗИВЪ къмъ добруджанското население

Драги съотечественици!

На 28 августъ (св. Богородица) се изпълва една година отъ ромънската мобилизация и отъ издевателствата, жестокостите и злодеянията, извършени отъ ромънските власти надъ марното добруджанско население. Прѣзъ дени, когато кралъ Фердинандъ Ромънски призоваваше подъ своите знамена нашите бащи, брати, синове и мъже да воюватъ за каузата на Ромъния, неговите войници и стражари нахлуваха въ къщите ни, арестуваха близките ни, изпудваха ни, ограбваха ни, поругаваха се съ тѣхъ и слѣдъ туй ни хвърляха въ затворитѣ, въ хамбаритѣ на дунавските плънове, въ избитѣ на полицейските участъци и казарми, гдѣто по цѣли дни ги държаха безъ достатъчно въздухъ, свѣтлина, хлѣбъ и вода. Прѣзъ августъ, септември и октомври м. г. хиляди мъже, жени, дѣца и старци, безъ да иматъ каквато и да е вина, бѣха обявени за прѣстѣпници, и откарани на заточение въ ромънските плѣннически лагери, дѣто и до сега ги държатъ подъ единъ мѣстителски, безчовъчъкъ режимъ. Едни отъ тия мѣченици загинаха по пътината, изъ затворитѣ и плѣнническите дена отъ студъ, гладъ, жажда, умора, болести и изтезания; други бѣха най-зѣпски избити отъ осверѣпѣлитѣ влашки войници и жандарми; трети бѣха хвърлени и издавени въ мѣтнатѣ води на Дунава и неговитѣ блатъ.

Десетки села бѣха обезлюдени, стотици къщи бѣха затворени. Цѣла Добруджа бѣ покрита съ дълбокъ трауръ.

Драги съотечественици!

Нито съдѣлѣ на дѣцата, нито воплитѣ на женитѣ, нито молбитѣ на мъжетѣ, нито проклятията на старцитѣ, — нищо не можа да трогне ромънските власти, нищо не можа да ги застави да подобрятъ тежката участъ на пострадалиятѣ граждански плѣнници отъ Добруджа. На нашитѣ молби за милостъ и на пощада тѣ отговориха съ подигравки и нови изтезания надъ невиннитѣ, слабитѣ и беззащитнитѣ. Тѣ остакаха глухи прѣдъ справедливитѣ протести на българското правителство, прѣдъ човѣколюбивото застъпничество на международното бюро на Червенния Кръстъ, прѣдъ ходатайствата на Сѣв. Американския и Холандския посланици, прѣдъ изобличенията на европейския печатъ. Тѣ продължаватъ още да изливатъ своята злоба, своя гнѣвъ и своето отиѣщение надъ мѣченицитѣ, заточени въ Васлуй и Хушъ, за да изпълватъ тѣхния и нашия животъ съ непоносими страдания и печаль.

Граждани и гражданки!

Чашата на нашето търпѣние се прѣпълни! Стига вече толкова мълчанье! Нека на годишнината на ромънската жестокостъ издигнемъ всички въ цѣла Добруджа по села и градове нашия общъ викъ на възмущение и протестъ срѣщу ромънскитѣ злодея-

ния, жестокости и издевателства. Нека нашиятъ единодушенъ викъ стигне въ дворцитѣ, въ дипломатическитѣ канцеларии, въ парламенти, въ конференцитѣ, въ печата на всички държави и народи и нека ги застави да изрекатъ своята присѣда надъ варварскитѣ дѣла, извършени отъ ромънските власти въ Добруджа. Нека той смути закоравѣлитѣ сърдѣца и наметозлобнитѣ умове на ромънскитѣ управници. Нека цѣлъ свѣтъ види и чуе тѣхния поворъ и тѣхната жестокостъ. И нека слѣдъ това се надѣемъ, че удовлетворението, което ни дължатъ, ще ни бѣде дадено, че тѣхнитѣ безчовѣчни дѣла ще получатъ заслужената отплата.

Драги съотечественици!

Ние, подписанитѣ добруджански граждани и гражданки, слѣдъ като обсъдихме мѣрцитѣ, които трѣбва да се взематъ, за да се облекчи участъта на нашитѣ мъже, бащи, брати, сестри, синове, жени и дѣца, заточени въ ромънскитѣ плѣннически лагери, и нашия човѣшки и християнски дългъ къмъ тѣхъ, вземме единодушно слѣднитѣ рѣшения:

1. Денътъ 28 (15) августъ — св. Богородица, денътъ на нашата скръбъ и на ромънската жестокостъ, да се обяви за трауренъ денъ на Добруджа.

2. Въ навечерието на тоя денъ въ всички села и градове да се издадатъ позиви съ списѣци на отвлѣченитѣ и некролози за загиналитѣ мѣченици.

3. На 28 т. м. сутринята да се отслужатъ молебени за живитѣ и панахиди за загиналитѣ, да се държатъ подходящи рѣчи и да се уредятъ траурни манифестации.

4. Да се отпразнятъ до Н. В. Царя на българитѣ, до Министръ прѣдседателя, до легациитѣ на сюзнитѣ и неутрални държави, до д-во „Червенъ кръстъ“ и до печата въ София телеграми, въ които, слѣдъ като се посочи броя на отвлѣченитѣ и се изброятъ жестокоститѣ, извършени отъ ромънитѣ въ всѣко село или градъ, да се помолятъ всички тия лица и учрѣждения да се застъпятъ, дѣто е потребно, да бѣдатъ освободени нашитѣ съотечественици отъ гражданскитѣ плѣннически лагери и върнати по домоветѣ имъ. Въ сжитѣ телеграми да се протестира най-енергично срѣщу извършенитѣ ромънски жестокости и да се иска една безпристрастна анкета върху тѣхъ.

5. Въ всѣко село или градъ да се учрѣдятъ още отъ сега народни комисии отъ жени и мъже, които да уредятъ отпразнуването на траурния денъ на Добруджа.

6. Всички телеграми, позиви, списѣци, некролози да бѣдатъ подписани отъ населението или отъ избранитѣ отъ него комисии.

19 августъ, 1917 г. гр. Бабадагъ.

Комитетъ за отпразнуване Траурния денъ на Добруджа:

Русана Жеко Костова
Тодорка Ив. Иванова
Стефана Р. Юрданова
Васила С. Николова
Малка Лазарова

Тодора Димитрова
Стефка Вълчева
Петра Иванова
Юр. Добрева
Веска Пачова

Иванъ Н. Ивановъ
Мария Тодорова
Иванъ Морозъ
Юрданъ Ив. Костовъ

Салимъ Хасанъ (Бадия)
Имамъ Кадиръ Хасановъ
Неджили Демирджанъ (турски у-лъ)
Вилхелмъ Вагнеръ

Членове на събранието:

Мица Чолакова
Гара Чолакова
Олга Пачева
Петра Н. Лазарова
Ганка Михайлова
Ангелъ Савонъ
Ст. П. Казаковъ
Ат. С. Атанасовъ

Иванъ Ковановъ
Н. М. Стояновъ
Н. К. Стояновъ
Ст. М. Стояновъ
Райна С. Стоянова
Войчо Ранковъ
Марийка Ранкова
Иванъ Синджирлиевъ

Елена Кованова
Марки Синджирлиева
Георги Даскаловъ
Стоянъ Ивановъ
Донка Вълкова
Ангелъ Димовъ
Марийка Е. Юрданова
Райна Вълчева

Мария Ю. Атанасова
Атанасъ Аврамова
Тинка Панова
Драгомиръ Пачовъ
Елена Велика Вълчева
Иванъ Ворлаковъ
Енчо Станчевъ
Марийка Т. Кованова

Петъръ А. Кирчевъ
Донка П. А. Кирчева
Гина Д. Габровска
Сава Христовъ
Мих. И. Михайловъ
Донка И. Михайлова
Панайотъ Иванчевъ
Елена И. Иванчева

Георги Налчевъ
Стефанъ Кучаровъ
Иванъ Христовъ
Надя Ворлакова
Велико Маслинковъ
Мария М. Маркова
Стефанъ Морозъ
Тодоръ Милановъ

Нода Недѣлчева
И. Станчевъ
Н. Стоевъ
М. К. Длинковски
Д-ръ Ив. Д. Огняновъ
Георги Вейковъ
Жеко Георгиевъ
Д-ръ Ив. Исмаиловъ

Ромънското варварство

Изв. „Н. Права“, бр. 186 от 18 август 1917 г.)

При започването на войната сръбци насъ и съюзниците ни ромънското правителство взе редица прѣстѣпни и варварски мѣрки сръбци своите поданици — българи, турци и германци въ цѣлата страна, а особено въ Добруджа. Особено жестоки бѣха ромънскѣ по отношение българтко население въ долин Добруджа. Ние на врѣмето дадохме списъци на хиляди българи, отвлѣчени отъ ромънскѣ изъ Добруджа прѣди още да се започнала войната. Пѣком отъ тѣзи българи сѣ били избити, други жестоко изгезавани, сѣ измѣрили по пѣти, а трети сѣ отвлѣчени въ Молдова, подложени на найстрашенъ затворнически режимъ.

Отвлѣчането на българтѣ отъ Добруджа не е било нѣщо случайно или поради мѣрките на мѣстнитѣ власти, а е било вслѣдствие заповѣдта на централната власт. Тукъ прѣдаваме заповѣдта на Кюстенджанския окръженъ управителъ Мумулану за интернирането на българтѣ и германцитѣ.

Бързо.

М 1823 отъ 28 август 1916 г.

До Г. Г. Околийскитѣ пачалици, полицейскитѣ пачалици и градоначалникитѣ.

Меджидие 318, Траянъ 139, Островъ 6, Черпавода 522, Мангалия 547, Коджаларъ 424, Хърсово 705, Кузгунъ 6, Кюстенджа 466.

Моля Ви, щото въ срокъ отъ 3 дни да ни прѣдставите единъ списъкъ, който да съдържа имената на 15 видни (парвенци) българи и германци (ромънски поданици), отъ всѣка община и село отъ околната Ви.

При съставянето на този списъкъ ще имате прѣдвидъ ония подозрени невиднати; състоятелнитѣ (богатитѣ); както и ония сѣ широки сѣмейни връзки, които иматъ голѣми влияния върху своитѣ сѣнародници.

Ще запазите най-голѣма тайна при съставянето на тоя списъкъ, въ който ще посочите всѣки отъ погорѣ сѣтѣния прѣдъ всѣки едного.

Окръженъ управителъ (и) Г. Мумулану.

Отъ окръжното на управителя Мумулану се вижда, че много по-рано — прѣди 28 август — сѣ били виднати много граждани, а сега се прави разпоредба за невиднатитѣ германци и българи.

Цитираниятъ отъ насъ документъ е още едно доказателство при многото други за варварскитѣ похвати на ромънскитѣ и за тѣхното безчовѣчно отношение съ българтѣ и германцитѣ. Естествено за тѣзи дѣла на Ромъния ние държимъ сѣтка и ще държимъ възмездие. Прѣди всѣчко влашскитѣ управници не трѣбва да забравятъ, че скѣлно що бѣде заплатенъ отъ Ромъния живота на всѣки отвлѣченъ българтинъ. Ние, безъ да сѣ служимъ съ варварскитѣ сѣрдства на властитѣ, имаме всѣката възможностъ да искаме отъ Ромъния възвръщането на всѣки отвлѣченъ българтинъ.

По този въпросъ България не единъ пътъ изказва своитѣ искания и тѣ въ нищо не сѣ измѣнили. Ние имаме всѣкото право да искаме отъ властитѣ живота на хиляди наши сѣнародници. На ромънското правителство е отдавна извѣстенъ списъка на българтѣ, които държимъ. А този списъкъ не се намалява, а все повече и повече се увеличава, което прави отговорността на Ромъния още по голѣма и нашитѣ искания още по настоятелни.

Ромънскитѣ управници сѣ разни изявления се опитаха да отхвърлятъ истината върху варварството на властитѣ въ Добруджа, но въместо да приказватъ доказани лъжи, по добръ ще сторятъ да се загрижатъ за отвлѣченитѣ българи, защото ние тѣзи хора не ще прѣстѣнемъ да ги държимъ. И никакви влашки лъжи и мѣдурвания не що намалятъ нашата законна настоячивостъ и нашето неогложимо искане за връщане на отвлѣченитѣ. Най-сѣнитѣ властитѣ трѣбва да знаятъ, че по никакъвъ начинъ не ще оставимъ безъ възмездие тѣхното варварство въ българска Добруджа.

Нашитѣ печатъ въ Добруджа

Въ уводна статия подъ надсловъ „Духътъ на Караджата“ в. „Прѣпорѣцъ“, бр. 185, отъ 18 т. м. пише: „Когато на Ромъния се прѣдостави да вземе сѣверна Добруджа, тамъ населението бѣше отъ мюсюлмани, българи, липованци и само на послѣдното мѣсто идѣха влашскитѣ села покрай блатата на Дунава. Здравитѣ терени, възвишенитѣ мѣстности, които поддържатъ живота на народитѣ, бѣше населенъ изключително съ българи. Около пѣти отъ Кюстенджа прѣзъ Бабѣдагъ до Тулча и днесъ населението и тѣйже българско, какъ то е било, когато турцитѣ сѣ завоювали тоя край, както и когато ромънитѣ сѣ го окупирали. Съ идването на българскитѣ войски всѣчко се сѣ живява и днесъ въ тоя край били една борба, колкото мила, още повече е такова, защото всѣчко е подъ страха за утрѣшния денъ.“

Вѣстникъ „Добруджа“ е неволѣтъ изразителъ на сѣщото опасение и той свързва дѣна на Караджата съ дѣна на възмездството. Тържеството въ Търново, дѣто се прославява военитѣ успѣхи на българското оръжие, дава поводъ да се припомнятъ очакванията на народа, а българскитѣ народъ въ сѣверна Добруджа днесъ е обзетъ отъ духа на Караджата, той иска обединението си съ своето отечество, съ България.

Нашитѣ съюзници не намиратъ думи, съ които да

възвеличатъ дѣрбитѣ на нашия царъ, комуто се приписватъ голѣми заслуги за постигнатото отъ централнитѣ сили спрѣмо Съглашението. Мѣродавнитѣ германски вѣстникъ „Нордаиче Алгемайне Цайтунгъ“ бѣлѣжи, че най-добритѣ дѣи, които царъ Фердинандъ очакваше съ увѣреностъ, дойдоха и българитѣ знаятъ какво дължатъ тѣ на своя мѣдъръ царъ. Близкостоящитѣ до мѣродавнитѣ врагове въ Берлинъ „Локаль Апайгеръ“ прибави: „Царитѣ може да бѣде основателно увѣренъ, че онова, което се извоюва съ цѣлата на толкова тежки борби, не ще бѣде изгубено“.

При тѣи изгледи за бъдещето, духътъ на Караджата витае низъ сѣверна Добруджа и дѣржи будно българското население, което още отсега ползва редовитѣ на българскитѣ войски съ своитѣ синове, повижани да пазятъ земата си нераздѣлна отъ общото отечество.

Военни новини.

Македонски фронтъ. 19 VIII. По цѣлия фронтъ слабъ артилерийски огънъ. Ожидана неприятелска аероплапна дѣйностъ; неприятелски авиатори хвърляха бомби надъ Прилѣвъ. При долина Струма, измъ с. Ени-жой, бѣдоха прогонени неприятелски конни групи и единъ пѣхотенъ взводъ.

Ромънски фронтъ. 19 VIII. Само въ извѣстни участъци отъ фронта става шумѣтна прѣстрѣлка и отдѣлни артилерийски изстрѣли.

Французки фронтъ. Боятъ при Вердюнъ започна днесъ заранѣта отъ дѣйтѣ страни на р. Маазъ отъ гората Авакуръ до гората Борнеръ (23 километра) съ силни атаки отъ страна на французитѣ. Артилерийскитѣ бой трая вчера прѣзъ цѣлия денъ и цѣлата нощъ съ най-голѣма сила; днесъ заранѣта прѣмина въ барабанистъ огънъ, слѣдъ което послѣдѣ пѣхотна атака. Французитѣ заеха съ бой гребена Талоу, източно отъ р. Маазъ, който отъ м. мартъ т. г. служеше като отбрана линия и се заемаше само отъ постовѣтѣ. Тая линия бѣде заета вчера плъхомѣрно и спокойно. По всѣки други мѣста на широкия боевъ фронтъ боятъ е въ пълния си ходъ.

Д-ръ Ив. Пенковъ.

Ромънската статистика за Добруджа

I

Старането да се задѣли българския лѣвъ на Добруджа и да ѣ се придаде ромънски видъ изпълватъ всѣкитѣ усилия на ромънската властъ въ прѣвѣнцията не само на економическа, политическа или културна почва. Дори и при събирането на статистически данни дѣрвеното на истината отстъпва прѣдъ нуждената отъ горѣ дѣржавническа мисль за ромънизиранието на областта.

Това хвърля сѣтълина върху нѣзи статистически материали, съ които се опитватъ отъ ромънската страна да обосноватъ тезата за пѣвако ромънско етническо надмощие въ Добруджа. То показва сѣщо, какво довърне заслужаватъ и всѣки ромънски документи, съ които се иска да се докаже, какъвто и да било ромънско използновение въ тази наша областъ.

Особено ни се струва е отъ значение да се изобличатъ не толкова близкитѣ до насъ документи. За доказване на българскитѣ права ний сме длъжни да се повърнемъ и да настоямъ върху положението въ Добруджа въ навечерието на войната отъ 1878 г., защото ромънскитѣ режимъ въ тази областъ е билъ, отъ тогава и до днесъ, една непрѣстатна борба за разнебитване на българския елементъ и за прѣнахване на всѣкитѣ прояви на българското числено, културно и етническо надмощие тука.

При това ний що трѣбва съ пѣлно право да отвърнемъ на ромънскитѣ съ довода, когато важнитѣ букурешки офицозъ „Ромънулъ“ противопоставяше въ 1878 г. на руското твърдѣне, че Бесарабия не е ромънска областъ: „Даже да се състоише болшинството отъ перомънски елементи, и все пакъ принципътъ на националнитѣ би се запяталъ прѣди всѣчко: отъ кога и по какъвъ начинъ сѣ установили тѣмъ перомънски елементи. Ако не би сѣ взелъ въ внимание освѣнъ грубия фактъ на владѣнието въ настоящи моментъ, тогава десетъ кираджи, влѣзли въ дома на собственика, бѣха имали правото да бѣдатъ счетени за стопани на къщата“.

Затова ще посочимъ на ромънската статистика за населението въ Добруджа, касающа се до онова врѣме, когато кираджията бѣше вече започналъ да се въхва въ ограбената наша крайнина.

Наскоро слѣдъ заемането на тоя български кѣтъ отъ ромънскитѣ власти, ромънското министерство на вътрѣшнитѣ работи наредило да се събератъ статистически свѣдѣния за броя на населението, и това е направено въ първото тримѣсечие на 1879 г. Но напразно бѣхме дирили въ дѣржавния вѣстникъ, или въ други статистически публикации. Тѣзи данни сѣ до толкова неблагоприятни за ромънската властъ, че не сѣ напечатани никѣдъ. Само кюстенджанскитѣ окръжонъ управителъ споменава въ доклада си за 1880 г. за сѣществуването на едно подобно прѣброиване, безъ да изнесе неговитѣ резултати.

Второ прѣброиване на населението е правено въ 1880 год. Тулчаанскитѣ окръженъ управителъ по сѣ рѣшилъ да напечати резултата, при все че това прѣброиване вече е направено съвършено тенденциозно, и при все че положението сѣ принудително изселване на българтѣ, и сѣ придването на ромънски чиновници и войска — започва отчасти да се промѣня въ ущърбъ на българския елементъ.

Една щастлива случайностъ е запазила въ оригиналъ дѣлата за прѣброиванията въ Кюстенджанския окръгъ отъ 1879 и 1880 г., а и самъ окръж. управителъ въ своя докладъ за 1880 г. използва резултатитѣ на второто прѣброиване. Втората, възприета като официална статистика, е далече отъ дѣйствителността и е насочена да прѣувеличи броя на ромънското и да намали броя на българското население. Броятъ на ромънитѣ, споредъ нея, съставлява едва $\frac{1}{11}$ частъ отъ населението на цѣлия окръгъ. Поясненията, които сръщаме въ официалния докладъ на автора на самото това прѣброиване окръжния управителъ, подриватъ всѣкия ѣ кредитъ. На първо мѣсто докладътъ поднава, отъ гдѣ сѣ взели тѣзи ромъни въ Добруджа.

„Отъ януарий 1880 г. основаха се и се попълниха нови ромънски села съ жители въ болшинството си отъ Трансилвания или отвѣдъ Дунава. Селата, които се попълниха или увеличили, сѣ: Дойранъ, Топологъ, Урумбей, Карталъ, Айгъръ-Аметъ, Сарай, Воазчикъ — отъ Хърсовска околия; Евринезъ отъ Меджидийска околия; Ъшла, Демирча, Пражоя — отъ околията Нова-Силистра. Села, които се основаха на ново, сѣ: Фагарашъ-новъ на мѣстото на старото село Айракларъ (30 сѣмейства отъ Трансилвания) — въ Хърсовска околия; Карамуратъ (15 ромънски сѣмейства отъ Трансилвания и 35 германски отъ Добруджа), Баракоюнъ (30 липовански сѣмейства отъ Добруджа) Кюстенджанска околия; Урлуя (4 сѣм. отъ Трансилвания), Силистренска околия. Въ сѣщата пропорция се увеличи населението и въ градскитѣ общини. Кюстенджа, Островъ, Хърсово, Меджидие видѣха въ течение на годината да парастне чувствително броя на населението имъ. Въ Островъ се установиха мнозина ромъни, гърци и арменци отъ българска Силистра. Въ Меджидие се установиха повече отъ 40 ромънски сѣмейства отъ Трансилвания. Въ Кюстенджа търговскитѣ зѣлки и новитѣ нужди (Б. А. Думата е за чиновницитѣ и войската, когото и по признанието напр. на г. М. Д. Јопеску въ неговата монография върху гр. Кюстенджа отъ 1897 год., е бремена като ромънско население на града) увеличили още броя на жителитѣ на града. Въ Хърсово сега се установиха мнозина ромъни отъ Трансилвания и мохамедани отъ България“.

Авторътъ опрѣдѣля на 5000 души броя на ромънитѣ и на другитѣ жители, които сѣ заселили въ Добруджа само въ течението на годината, като въ тази цифра не влизатъ завършатитѣ сѣ емигранти. „Въ Кюстенджанско, продължава докладътъ, има само едно ромънско село, Карамуратъ, основано миналата година. Въ Мангаленска околия нѣма нито едно село. Има при все това много сѣмейства установени изъ турскитѣ села“. И поеме отъ умишлена скромность докладчикътъ прѣмѣлчава броя на тѣзи много сѣмейства, да видимъ, какво казва самата статистика. Въ Кюстенджанска околия статистиката за 1880 г. посочва на 242 ромънски, прѣснати въ 12 различни села, обаче, една година по-рано, статистиката за 1879 г. посочва, че „многото ромънски сѣмейства“ въ цѣлата околия сѣ само шестъ, прѣснати въ четири села: по едно въ Мамая, Анадокой и Палазъ, и три сѣмейства въ с. Чикърчкий. Въ Мангаленска околия пѣкъ статистиката за 1879 год. посочва седемъ ромънски сѣмейства, установени дѣ въ с. Тузла и пѣтъ въ гр. Мангалия. Въ всѣ-

*) в. Exprimerea situațiunei județului Constanța, отъ Remus Orgeanu 1881 г., Браила, стр. 9—10.

(Слѣдъ ва).

Изъ чужбина

(Съобщения на В. Т. А.)

Новият кабинет въ Маджарско. Будапеща. Държавният министър съобщава за спаданитѣ промѣни въ

настоящия кабинетъ. Министъръ за Хърватско графъ Аладаръ; Зичи се замѣства съ г. Карлъ Унkelхаусеръ, досегашенъ помощникъ на управителя на Босна и Херцеговина; г. Васони се назначава министъръ безъ портфейлъ, за неговъ замѣстникъ въ министерството на правосъдието се назначава държавния секретаръ г-нъ Карлъ Кречакъ. Графъ Теодоръ Батяни, който до сега бѣше министъръ на краlesкия дворъ, се назначава министъръ безъ портфейлъ. Денутата проф. Бала Фелдешъ е назначенъ сѣщо министъръ безъ портфейлъ.

Рѣчьта на Царя

Да живее България! "

ХРОНИКА

„Ползвайки се от празника на тридесет годишнината от възшествието на престола на Ваш Величество, особено щастливъ се считамъ, че от мо

Окружающъ управитель (п.) М. А. Мавродиевъ.

Дворца. Софял. Н. В. Царя.

Царьтъ въ отговоръ на Църковно-училищните

Началникъ на Кабинета Добровичъ*.

дръ Момчиловъ — съ сщия орденъ, II степенъ, а секретаря на бюро на камарата д-ръ Георгиевъ — III степенъ на ордена за гражданска заслуга. Главкома на дущиятъ генералъ Жековъ е билъ отличенъ съ ордена Св. Александър I степенъ съ мечове по сръдъта; генералъ лейтенантъ Найденовъ, Гешовъ и С. Саволовъ — съ народния орденъ за военна заслуга. I степенъ, съ военни отличия; генералъ-майоръ Таневъ съ сщия орденъ, II степенъ. Осъдихъ това, Негово Величество е благоволилъ да произведе, за особено отличие, генералъ-лейтенантъ Тодоровъ въ генералъ отъ пѣхотата, а генералъ-майоръ Киселовъ въ генералъ-лейтенантъ, както и пѣколко полковници въ чинъ генералъ-майоръ, между които г. полковникъ Чаръвичевъ, нач. штаба на X армия.

5. Несъобразивилитъ се съ горнитъ паредани
както и тия, които спекулиратъ съ българскитъ бак-
еноти, строго ще се прѣсѣдватъ и наказватъ.

(Списък № 25).

М а р т и р о л о г ъ

на българитѣ и турцитѣ—добруджански граждани, които ромънитѣ сж отвлѣкли като заложници и държатъ затворени въ салхани, затвори и открити плѣннически лагери при специаленъ мъчителски режимъ.

Продължение отъ брой 24.

с. Кара-Мурадъ (Добришко).

- 5 Мустафъ Алиевъ 22 г.
- 6 Мустафъ К. Мемедовъ 50 г.
- 7 Мемедъ Кара Алиевъ 55 г.
- 8 Еню Христовъ 62 г.
- 9 Христо Антоновъ 32 г.
- 10 Янко Николовъ 52 г.
- 11 Мустафа Ходжовъ 25 г.
- 12 Ангелъ Яновъ 46 г.
- 13 Георги Стойковъ 32 г.
- 14 Георги Ганчевъ 32 г.
- 15 Татаръ Менсабилъ 38 г.
- 16 Сажбъ Яневъ 35 г.
- 17 Еню Митевъ 45 г.
- 18 Цѣю Николовъ 33 г.

с. Голѣмо-Чамурлий (Добришко).

- 1 Иванъ Николовъ 58 г.
- 2 Маринъ Георгиевъ 33 г.
- 3 Василь Геновъ 52 г.
- 4 Никола Димовъ 38 г.
- 5 Василь Матеевъ 48 г.
- 6 Костадинъ Митевъ 29 г.
- 7 Колю Атанасовъ 27 г.
- 8 Митю Атанасовъ 17 г.
- 9 Петъръ Колевъ 27 г.
- 10 Иванъ Митевъ 70 г.
- 11 Георги Ивановъ 20 г.
- 12 Юрданъ Ивановъ 24 г.
- 13 Господинъ Костевъ 72 г.
- 14 Господинъ Колевъ 32 г.
- 15 Атанасъ Димовъ 38 г.
- 16 Калчо Киряковъ 25 г.
- 17 Иванъ Колевъ 58 г.
- 18 Исидъ Ибраимовъ 35 г.
- 19 Измиръ Салиевъ 38 г.
- 20 Ениъ Муловъ 42 г.
- 21 Османъ Чортакаевъ 38 г.
- 22 Османъ А. Ходжа 27 г.
- 23 Амедъ Сюлемановъ 36 г.
- 24 Ахмедъ Исмаиловъ 55 г.
- 25 Мустафа Мехмедовъ 28 г.
- 26 Мехмедъ Мехмедовъ 20 г.
- 27 Вели Исмаиловъ 18 г.

28 Занъ Кобатовъ 39 г.

с. Сръдно-Чамурлий (Добришко).

- 1 Гавраилъ Х. Николовъ 35 г.
- 2 Добри Желевъ 18 г.
- 3 Трифонъ Ивановъ 25 г.
- 4 Али Адемовъ 25 г.
- 5 Адемъ Сюлемановъ 65 г.
- 6 Юмеръ Адемовъ 13 г.
- 7 Османъ Мехмедовъ 20 г.
- 8 Атанасъ Николовъ 40 г.
- 9 Стоянъ Радевъ 20 г.
- 10 Колю Гочевъ 55 г.
- 11 Сали Юмеровъ 20 г.
- 12 Бекиръ Исмаиловъ 30 г.
- 13 Шабанъ Ашиновъ 30 г.
- 14 Ереджебъ Ашиновъ 35 г.
- 15 Егемъ Алиевъ 30 г.
- 16 Фератъ Алиевъ 35 г.
- 17 Ламбо Спировъ 25 г.
- 18 Тодоръ Спировъ 25 г.
- 19 Ибраимъ Алиевъ 20 г.
- 20 Иванъ Стойчевъ 35 г.
- 21 Сюлеманъ Молакаевъ 35 г.
- 22 Георги Сърбиновъ 60 г.

с. Динилеръ (Добришко).

- 1 Мемедъ Х. Ибраимовъ 30 г.
- 2 Мемедъ Исидовъ 30 г.
- 3 Ибраимъ Х. Сюлемановъ 28 г.
- 4 Емилъ Х. Сюлемановъ 33 г.
- 5 Османъ Алиевъ 30 г.
- 6 Илбирсъ Исиновъ 24 г.
- 7 Мехмедъ Мустафовъ 48 г.
- 8 Адемъ Х. Ибраимовъ 20 г.
- 9 Костадинъ Василевъ 45 г.
- 10 Ашикъ Юмеровъ 45 г.
- 11 Карани Ашиновъ 22 г.
- 12 Авъ Таяровъ 32 г.
- 13 Хафузъ Таяровъ 48 г.
- 14 Селимъ Ереджебовъ 28 г.
- 15 Юмеръ Адемовъ 30 г.
- 16 Иванъ Енчевъ 22 г.
- 17 Георги Костадиновъ 18 г.
- 18 Вѣлко Желевъ 26 г.
- 19 Стоянъ Ивановъ 30 г.

20 Сали Рафиевъ 45 г.

- 21 Мустафа Х. Ибраимовъ 45 г.
- 22 Сюлеманъ Асановъ 30 г.
- 23 Исмаилъ Асановъ 40 г.
- 24 Азизъ Исмаиловъ 16 г.
- 25 Амедъ Исуповъ 45 г.
- 26 Мехмедъ Хасановъ 27 г.
- 27 Кадиръ Амедовъ 45 г.
- 28 Амедъ Фейзуловъ 30 г.
- 29 Османъ Амедовъ 40 г.
- 30 Муратъ Ч. Амедовъ 40 г.
- 31 Рашидъ Ч. Амедовъ 50 г.
- 32 Мемедъ К. Амедовъ 40 г.
- 33 Тарсунъ Алиевъ 55 г.

с. Османфазъ (Добришко).

1. Георги К. Колевъ 42 г.
- 2 Ст. Недѣлчевъ 25 г.
- 3 Ив. Петковъ 70 г.
- 4 Ив. Митевъ 48 г.
- 5 Ив. Стойковъ 32 г.
- 6 Ж. Колевъ 32 г.
- 7 Ив. Колевъ 38 г.
- 8 Г. Стефановъ 45 г.
- 9 Михалъ Райновъ 22 г.
- 10 Андрей Стойковъ 53 г.
- 11 Д. Атанасовъ 37 г.
- 12 Емилъ Велиевъ 45 г.
- 13 Г. Георгиевъ 50 г.
- 14 В. Нейчевъ 40 г.
- 15 М. Х. Карагюзевъ 50 г.
- 16 П. Недѣлковъ 33 г.
- 17 Т. Недѣлковъ 30 г.
- 18 Д. Костадиновъ 40 г.
- 19 М. Райновъ 33 г.
- 20 Ташо Райновъ 22 г.
- 21 Г. Глигоревъ 22 г.
- 22 А. Мехмедовъ 25 г.
- 23 И. Мехмедовъ 20 г.
- 24 Ст. Жековъ 35 г.
- 25 А. Жековъ 30 г.
- 26 Д. К. Велиевъ 38 г.

с. Куюджукъ (Добришко).

- 1 Мирю Митевъ 40 г.
- 2 Димитъръ Господиновъ 50 г.

3 Матей Кръстевъ 25 г.

- 4 Юрданъ Данаиловъ 45 г.
- 5 Вилико Данаиловъ 65 г.
- 6 Желѣзко Виликовъ 65 г.
- 7 Еню Ганевъ 25 г.
- 8 Иванъ Ганевъ 35 г.
- 9 Вѣлко Ивановъ 28 г.
- 10 Георги Атанасовъ 40 г.
- 11 Димитъръ Еневъ 50 г.
- 12 Михалъ Петковъ 55 г.
- 13 Костадинъ Ивановъ 17 г.
- 14 Димитъръ Юрдановъ 10 г.
- 15 Димитъръ Костадиновъ 32 г.
- 16 Димитъръ Николовъ 20 г.
- 17 Никола Дончевъ 30 г.
- 18 Пеню Ивановъ 70 г.
- 19 Георги Ивановъ 28 г.
- 20 Кръстю Панайотовъ 70 г.
- 21 Никола Желевъ 32 г.
- 22 Куцаръ Василевъ 60 г.
- 23 Куцаръ Атанасовъ 24 г.
- 24 Юрданъ Воевъ 16 г.
- 25 Иванъ Вѣтевъ 65 г.
- 26 Иванъ Пенковъ 65 г.
- 27 Димитъръ Ивановъ 20 г.
- 28 Михалъ Щеревъ 70 г.
- 29 Митю Великовъ 18 г.
- 30 Михалъ Тодоровъ 40 г.
- 31 Цоню Колевъ 50 г.
- 32 Димитра Цонева 10 г.
- 33 Димитъръ Данаиловъ 35 г.
- 34 Вѣлко Петровъ 40 г.
- 35 Куцаръ Великовъ 40 г.
- 36 Иванъ Кондовъ 45 г.
- 37 Вилико Куцаровъ 10 г.
- 38 Стоянъ Митевъ 30 г.
- 39 Бою Георгиевъ 20 г.
- 40 Щерю Петковъ 40 г.
- 41 Тодоръ Щеревъ 20 г.
- 42 Георги Костадиновъ 20 г.
- 43 Тодоръ Атанасовъ 32 г.
- 44 Желѣзко Стойковъ 55 г.
- 45 Стефанъ Куцаровъ 9 г.
- 46 Юрданъ К. Пеневъ 65 г.
- 47 Желю Юрдановъ 18 г.
- 48 Никола Петровъ 16 г. Слѣдн.

Забѣлѣжка. Упомяватъ се всички общини и частни лица, които забѣлѣжатъ грѣшки и оущения въ списъцитѣ да ги съобщаватъ въ редакцията.

О Б Я В Л Е Н И Я

КНИЖЕНЪ СКЛАДЪ

при

ВОЕННАТА ПЕЧАТНИЦА ВЪ ГР. ВАБАДАГЪ

ВЪ СКЛАДА СЕ ПРОДАВАТЪ СЛѢДНИТЪ
КАРТИНИ:

1. Царъ Аспарухъ 2-20
2. Христо Ботевъ 2-50
3. Иларионъ Макариополски 2-50
4. Петко Славейковъ 2-50
5. Василь Левски 2-50
6. С. Раковски 2-50
7. Л. Каравеловъ 2-50
8. В. Г. Априловъ 2-50
9. Хаджи Димитъръ 2-50
10. Константинъ Миладиновъ 2-50
11. Историческа карта на Българи съ дикова
ветъ на бълг. царе отъ В. Антоновъ 6.00

Стѣпни и джебни календари, тетрадки, моливи,
иллюстровани пощенски карти, платъ за знамена, три-
кольни ленти за ученици и ученички.

Всички канцеларски и училищни потребности.
Продава в. „Добруджа“ и записва абонати.

Книжарница „ДОБРУДЖА“

ВЪ ГР. КЮСТЕНДЖА

Съобщаваме, че отворихме въ града на книжарница,
въ която се намиратъ:

Най-различни канцеларски и училищни по-
требности и принадлежности:

тефтери, настѣла, моливи, перодръжжѣ, пера, гуми,
карти въ всякъ сортъ и др.

Български книги за прочитъ отъ различни биб-
лиотеки: „Всемирна“, „Художествена“, „Универсална“
„Всемирна Литература“, и разни други издания.

Илюстровани картички отъ различни галерии.

Репродукции на картини въ голѣмъ форматъ
отъ велики майстори.

Продаваме също и портретитѣ на Н. В. Царя, Н.
В. Царицата и Н. Ц. В. Прѣстолонаслѣдника (ху-
дожествено изработени), също и тѣхъ на всички бълг.
дѣйци: Ботевъ, Левски, Славейковъ, Априловъ и др.
Тѣхъ портрети сж въ голѣмъ форматъ.

Продава в. „Добруджа“ и записва абонати.

Съ почтъ

Торбаровъ и Заговъ.

2-5

Важно за гр. Добричъ!

ВЪ ВѢСТНИКАРСКАТА АГЕНЦИЯ

„КУРИЕРЪ“

на

Ненко Н. Банѣрджиевъ
ГР. ДОБРИЧЪ

ул. „Мария Луиза“ № 9,

Приема реклами, обявления, годишни и спадбени
извѣстия, скръбни вѣсти, похвали, благодарности и
други по подобии

за в. „Добруджа“

и всички други софийски вѣстници и списания
съ най-износни цѣни.

Въ агенцията се продаватъ всички български вѣст-
ници и списания, има на разположение всички из-
дѣлѣния до сега броеве отъ в. „ДОБРУДЖА“.

Записва абонати на в. „Добруджа“.

НАСТОЯТЕЛЪ ЗА ГР. ДОБРИЧЪ

НЕНКО Н. БАНѢРДЖИЕВЪ

членъ отъ Командитното вѣстникарско друж. „Куриеръ“.

2-10